

ĠATĀDH. im ÇKDr.

धात (धात ?) myst. Bez. des Buchstabens न Ind. St. 2, 316.

धान्या f. Kardamomen ÇABDAK. im ÇKDr.

धान्य n. = धन्ध = अपाटव TRIK. 3, 2, 11.

धान्यं (von धाना) UNĀDIS. 3, 48. ÇĀNT. 4, 8. 1) adj. in Getreidekörnern bestehend, daraus bereitet u. s. w.: बीज RV. 5, 33, 13. रस AV. 2, 26, 5. — 2) n. a) Getreide AK. 2, 9, 21. H. 1168. an. 2, 368. MED. j. 32. धत्ते धान्यं पत्यते वसत्यै: RV. 6, 13, 4. AV. 3, 24, 2. 4. 5, 29, 7. 6, 50, 1. दश ग्राम्याणि धान्यानि ÇAT. Br. 14, 9, 2. ÇĀNKH. Br. 11, 8. SHAPV. Br. 3, 5. KĀTJ. ÇR. 22, 11, 1. KAUC. 20. वैश्यानां (वैद्यां) धान्यधनतः M. 2, 155. यथोद्धरति निर्दिता कर्तुं धान्यं च रत्नति 7, 110. धान्यानामष्टमो भागः षष्ठो द्वादश एव वा (अद्वयो राज्ञा) 7, 130, 10, 120. धान्ये (कुसीद्वृद्धिः) नातिक्रामति पञ्चताम् 8, 151. तत्रापारिवृतं धान्यं विहिंस्युः पशवो यदि 238. रु-रिते धान्ये 330. परिपूतेषु धान्येषु 331. पुलाकाश्चैव धान्यानाम् 10, 125. पुलका (lies: पुलाका) इव धान्येषु PAÑKAT. III, 99. — R. 1, 1, 90. 3, 5, 2. 30, 8. Suçr. 1, 70, 5. 199, 13. 20. VARĀH. BRH. S. 4, 23. 8, 10. (दृष्टा चामि-व्यक्तिः) अथवाधेन धान्ये तण्डुलस्य Schol. zu KAP. 1, 121. °पत्य LĀTJ. 8, 4, 14. °खल KĀTJ. ÇR. 22, 3, 44. °पात्र ÇĀNKH. GRHJ. 1, 28. LĀTJ. 8, 2, 5. 3, 7, 8. °कोष R. 2, 36, 7. °ट M. 4, 232. °कूट VARĀH. BRH. S. 44 (43), 6. धान्यार्धं Kornpreis 7, 1. 8, 5. fgg. धान्यान् (m.!) MBH. 13, 5468. गुप्तधा-न्या adj. f. 3, 14674. Nach Suçr. 1, 193. fgg. sind zu den धान्य die drei Ord-nungen शालयः, षष्टिकाः und त्रीकयः zu zählen, die übrigen essbaren Körnerfrüchte werden unter der Bezeichnung कुधान्य zusammenge-fasst. Als Gewicht so v. a. vier Sesamkörner ÇUBHAÑKARA im ÇKDr. Vgl. कौशी°, ग्रीष्म°, तृण°, धन°. — b) Koriander H. an. MED. RAT- NAM. 48. — c) Cyperus rotundus (परिपेल) ÇKDr. — 3) f. घा Korian-der RATNAM. 48.

धान्यक 1) am Ende eines adj. comp. von धान्य Korn: कुमूलधान्य-को वा स्यात्कुम्भीधान्यक एव वा M. 4, 7. मरुभूमिं स कात्स्न्येन तथैव बहुधान्यकम्। शैरीषकं महेत्यं च वशे चक्रे kornreich MBH. 2, 1187. — 2) m. N. pr. eines Mannes RĀGA-TAR. 8, 1085. DAÇAK. 150, 18. — 3) n. = धान्य, धान्याक Koriander H. 419. RATNAM. 48. RĀGĀN. im ÇKDr. Suçr. 2, 44, 6. 413, 14. Schol. zu KĀTJ. ÇR. p. 946. ult. मृङ्गाटकात्रिपुटधान्यकव-त्तिस्त्यतम् (वज्रम्) VARĀH. BRH. S. 81 (80, a), 17. 82 (80, b), 6.

धान्यकौष्ठक (धा° + को°) n. Kornkammer HALĀJ. im ÇKDr.

धान्यचमस (धा° + च°) m. platt gedrückter Reis u. s. w. TRIK. 2, 9, 13. HĀR. 149.

धान्यतित्विल (धा° + ति°) adj. reich an Getreide ÇAT. Br. 4, 3, 8, 11.

धान्यत्वच् (धा° + त्वच्) f. Hülse AK. 2, 9, 22. H. 1182.

धान्यपति (धा° + पति) m. gaṇa अश्चपत्यादि zu P. 4, 1, 84. Davon adj. °पत्तं ebend.

धान्यमातर (धा° + मा°) m. Getreidemesser, der sich mit dem Mes- sen des Getreides abgiebt P. 4, 1, 115, Sch.

धान्यमाय (धा° + माय) dass. P. 3, 2, 2, Sch. = धान्यविक्रयिन् Ge- treideverkäufer SAṆKSHIPTAS. im ÇKDr.

धान्यराज (धा° + राज) m. der König unter den Getreidearten, Gerste RĀGĀN. im ÇKDr.

धान्यवनि (धा° + व°) ein Getreidehaufen UĠĠVAL. zu UNĀDIS. 4, 139.

धान्यवत् (von धान्य) adj. reich an Getreide, von Personen MBH. 12, 3526.

धान्यवर्धन (धा° + व°) n. Wucher mit Getreide TRIK. 2, 9, 1.

धान्यवीज (धा° + बीज) n. Koriander RĀGĀN. im ÇKDr.

धान्यवीर (धा° + वीर) m. eine Art Hülsenfrucht (s. माष) RĀGĀN. im ÇKDr.

धान्यशीर्षक (धा° + शी°) n. Kornähre ĠATĀDH. im ÇKDr.

धान्यसार (धा° + सार) m. gedroschenes Korn ÇABDĀRTHAK. bei WILS.

धान्याक n. = धान्यक Koriander H. 419.

धान्याकृत (धान्य + कृत् mit Dehnung, oder आकृत् von 2. कृ) adj. Getreide zubereitend (von Spreu und Staub reinigend) oder aufschüt- tend: वर्षतो बीजमिव धान्याकृतः पूच्छन्ति सोमं न मिनन्ति बप्सतः RV. 10, 94, 13.

धान्यार्द्ध (धान्य + अर्द्) adj. kornfressend: अश्वा AIT. Br. 8, 21. ÇAT. Br. 13, 3, 4, 2.

धान्यास्र (धान्य + अस्त्र) n. saurer Reisschleim AK. 2, 9, 39. H. 413. Suçr. 1, 36, 18. 137, 6. 192, 18. 2, 47, 9. 150, 18. 378, 15. 392, 20.

धान्यायन m. patron. von धन्य gaṇa अश्वादि zu P. 4, 1, 110.

धान्यारि (धान्य + अरि) m. der Feind des Getreides, Maus RĀGĀN. im ÇKDr.

धान्यास्थि (धान्य + अस्थि) n. gedroschenes Korn ÇABDĀRTHAK. bei WILS.

धान्योत्तम (धान्य + उत्तम) m. das beste unter den Getreidearten, Reis RĀGĀN. im ÇKDr.

धान्वं (wohl von धन्वन्) m. patron. des Asita, Hauptes der Asura, ÇAT. Br. 13, 4, 3, 11. ĀÇV. ÇR. 10, 7.

1. धान्वन (von धन्वन्) m. patron. = धान्व ÇĀNKH. ÇR. 16, 2, 20.

2. धान्वन (von 2. धन्वन्) adj. in einer Wüste gelegen: दुर्ग KĀM. NITIS. 4, 59.

3. धान्वन adj. von धन्वन Suçr. 1, 212, 5. 2, 460, 16. धान्वनान्युपशेरेते (धन्वी) ÇĀNKH. ÇR. 14, 22, 12.

धान्वत्तर adj. von धन्वत्तरि 2. Suçr. 2, 80, 19. BHĀG. P. 1, 3, 17. Bei UĠĠVAL. zu UNĀDIS. 1, 7 verbessert AUFRICHT धन्वत्तरम् in धान्वत्तरम् und fasst dieses offenbar als Titel eines Werkes. Es ist aber wohl ध-न्वत्तरम् beizubehalten und dieses als zweites Beispiel für den Stamm धनु anzusehen.

धान्वत्तरीय s. u. धन्वत्तरीय.

धान्वत्तर्य adj. von धन्वत्तरि 1. (ihm geweiht u. s. w.) MBH. 13, 1660.

धान्वपत्तं adj. (f. ई) von धन्वपति gaṇa अश्चपत्यादि zu P. 4, 1, 84.

धाम 1) m. pl. Bez. einer best. Klasse übermenschlicher Wesen: देवाः साध्यास्तथा विश्वे तथैव च महर्षयः। यामा धामाश्च मौद्गल्य गन्धर्वाप्सर-स्तथा ॥ MBH. 3, 15446. ते ऽपि तत्र समागम्युपमा धामाश्च सर्वशः 9, 2482. — 2) n. = 1. धामन् Wohnstätte H. 992, Sch.

धामक m. ein best. Gewicht, = माषक VAIDJAKAPAR. im ÇKDr.

धामकेशिन् (von 1. धामन् + केश) adj. Strahlen an Stelle des Haupt- haars habend, Beiw. der Sonne MBH. 3, 193.

धामचक्रे (1. धामन् + कृ) P. 6, 4, 97, Sch. 1) adj. seinen Wohnsitz ver- hüllend, — versteckend d. h. seine Stätte wechselnd; Beiw. des Agni als Regenspenders: अग्रे धामचक्रे (धामचक्रे) पुरोडाशमृष्टकपालं निर्व- पेत् अग्निर्वा इतो वृष्टिमुदरिषति मृतः मृष्टा नपात्तं यदा खलु वा असावा-